

leef ruim

Nummer 17
december 2011

In dit nummer o.a.

Ondernemend
Den Haag Zuidwest
krijgt impuls

Theater Dakota
in ZUID57
is geopend!

Haagse wijkaanpak?
Dat doen we samen!

Colofon

De huis-aan-huiskrant Leef Ruim wordt u aangeboden door: gemeente Den Haag, Haag Wonen, Staedion en Vestia.

Voor informatie over toekomstplannen/nieuwbouwprojecten in Den Haag Zuidwest, kijk op:

internet www.leefruim.nl

leefruim.nl

Gemeentelijke informatie over Den Haag Zuidwest:

Gemeente Den Haag

Dienst Stedelijke Ontwikkeling
Projectorganisatie Den Haag Zuidwest
Postbus 12655, 2500 DP Den Haag
tel (070) 353 42 00
e-mail vernieuwingdenhaagzuidwest@denhaag.nl
internet www.denhaag.nl (zoekterm Zuidwest)

Met overige vragen kunt u terecht bij de corporaties:

Haag Wonen

Postbus 43234, 2504 AE Den Haag
Bezoekadres: Zichtenburglaan 39
tel (070) 321 84 18
e-mail info@haagwonen.nl
internet www.haagwonen.nl

Staedion

Postbus 40406, 2504 LK Den Haag
Centrum/Laak: Van Boecopkade 116
Escamp: Stadjide 5
Loosduinen/Segbroek: Kleine Keizer 10
Scheveningen/Haagse Hout: Het Kleine Loo 414N
Klantenservice, tel 0900 - 1424
e-mail info@staedion.nl
internet www.staedion.nl

Vestia Den Haag Zuid-Oost

Postbus 561, 2501 CN Den Haag
Bezoekadres: Leegwaterplein 45
tel 0900 1455
e-mail zuidwest@vestia.nl
internet www.vestia.nl/denhaagzuidwest

Vestia Den Haag Zuid-West

Postbus 43015, 2504 AA Den Haag
Bezoekadres: Loevesteinlaan 627
tel (070) 321 53 53
e-mail zuidwest@vestia.nl
internet www.vestia.nl/denhaagzuidwest

Tekst en eindredactie

Bureau Karin de Lange BV

Oplage: 35.500

8e jaargang, nummer 2, december 2011

Op de voorpagina:
Arif Yeniavci in zijn garage
in bedrijfsverzamelgebouw
De Kazerne.

leefruim.nl

Wethouder Henk Kool, een brandweerman en gebouwbeheerder Bert de Bruin kijken trots naar het net gepresenteerde bord op de gevel van De Kazerne.

Ondernemend Den Haag Zuidwest krijgt impuls

Met loeiende sirenes kwam de brandweerman op 15 november bij De Kazerne, het voormalige brandweergebouw aan de Erasmusweg 4. Zo'n zestig aanwezigen zagen hoe wethouder Henk Kool (Economie) de brandweertor opklom en de naam van het bedrijfsverzamelgebouw onthulde. Wat betekent De Kazerne voor ondernemend Zuidwest? Henk Kool vertelt.

Waarom zijn gebouwen als De Kazerne zo belangrijk?

'Het gebouw kwam leeg te staan toen de brandweer verhuisde. Door er ruimte te bieden aan bedrijven, verbetert de werkgelegenheid, bedrijvigheid en veiligheid in Zuidwest. Voor de economie in dit stadsdeel is het belangrijk dat

ondernemers hier goed kunnen ondernemen. In Zuidwest zit veel ondernemerschap. Maar de 1.300 bedrijven die er zitten zijn echter lang niet allemaal zichtbaar. Met bedrijfsverzamelgebouwen als De Kazerne krijgen de ondernemers de kans om zich te laten zien. En kunnen zij profiteren van elkaars diensten en waar mogelijk stagiairs aannemen.'

Komen er meer bedrijfsverzamelgebouwen in Zuidwest?

'Inmiddels heeft het stadsdeel drie bedrijfsverzamelgebouwen: De Kazerne, ZUID57 en Hart van Moerwijk. Daarnaast wil de gemeente meer buurtwinkels in de wijken. Dat trekt consumenten en is goed voor de wijk. Samengevat

geven we ondernemers de ruimte om te kunnen ondernemen door bedrijfsverzamelgebouwen te creëren, regels te versoepelen en administratieve lasten te verminderen.'

Waar staan ondernemers in Zuidwest over enkele jaren?

'Zuidwest is de wijk met de hoogste werkloosheid in Den Haag. Er moet dus nog een hoop gebeuren. Door bedrijfsruimtes te bieden, de regels te versoepelen en bestemmingsplannen flexibeler te maken versterkt de economie. Ook worden er nieuwe huizen gebouwd, woningen opgeknapt en meer voorzieningen aangeboden. In combinatie met betere omstandigheden voor ondernemers ontstaat zo een stadsdeel waar je prettig kunt leven, werken en recreëren.'

De Kazerne: verschillende bedrijven en kantoren onder één dak.

De Kazerne: bruisend van bedrijvigheid

De voormalige brandweerkazerne aan de Erasmusweg 4 is omgebouwd tot een bedrijfsverzamelgebouw: een pand waarin verschillende bedrijven zitten. Op het pand schittert de nieuwe naam De Kazerne. En binnenin bruist het van de bedrijvigheid.

In zijn zoektocht naar kleine bedrijfs- en kantoorruimtes in Den Haag kwam Bert de Bruin via de gemeente Den Haag bij De Kazerne. Bert is eigenaar van Realvisie. Dit bedrijf werkt aan de ontwikkeling van onroerend goed. Na één kijkje was hij overtuigd: 'In een leegstaand brandweergebouw kunnen veel bedrijven en kantoren een bijzondere plek vinden. Bovendien is de ligging ideaal: dichtbij station Moerwijk en verschillende bus- en tramhaltes.'

Tal van bedrijven

Na een grondige opknappbeurt in april en mei diende de eerste huurder zich in juni al aan. 'Een architect die vanuit huis werkte. Nu heeft hij een eigen werkruimte tegen een scherpe prijs' zegt de Bruin. Met hem kwamen al gauw andere ondernemers. Inmiddels is 80 procent van de ruimtes verhuurd aan een garage-, koeriers- en detacheringbedrijf, een bouwkundig bureau, een Chinees handelsbedrijf en een sociaal-cultureel centrum uit Burundi.

Sportschool

In de kelders van De Kazerne zijn opslagruimtes te huur, variërend van 6 tot 80 m². Op de begane grond en eerste verdieping bevinden zich (gemeubileerde) bedrijfs- en kantoorruimtes met een oppervlakte van 13 en 32 m² en een bedrijfskantine. En op de tweede verdieping geeft een sportschool boks- en taekwondolessen. 'Er zijn nog enkele ruimtes te huur. Leuk om te weten is dat de kleine ruimtes vroeger slaapkamers van de brandweerlieden waren', zegt de trotse gebouwbeheerder.

Ideaal

'Perfect', zegt Arif Yeniavci, een van de huurders en eigenaar van garagebedrijf De Haan over De Kazerne (zie coverfoto). 'We zijn het enige punt voor een apk-keuring in Moerwijk, dus dat is ideaal. We hebben veel ruimte. En onze klanten hoeven hier geen parkeerkosten te betalen. Wat wil je als ondernemer nog meer?'

De Kazerne
Erasmusweg 6L
070 - 205 05 00
06 - 81 15 47 44
info@kazernemoerwijk.nl
www.kazernemoerwijk.nl

Zie, proef en beleef het in ZUID57

ZUID57: hét kunst- en cultuurhart van Escamp.

Een oude school in Zuidwest is door Vestia Den Haag Zuid-West, in samenwerking met de gemeente Den Haag, omgetoverd tot hét kunst- en cultuurhart van Escamp. In ZUID57 komt alles samen en wordt u overspoeld met creativiteit.

ZUID57 biedt naast film- en theatervoorstellingen ook tentoonstellingen, cursussen en workshops. Creatieve en ambachtelijke bedrijven vinden hier hun plek. Er zijn vergaderfaciliteiten, flexibele werkplekken, muziekruimtes en een gezellig café voor een hapje en drankje.

Voor elk wat wils

In ZUID57 is voor elk wat wils. Zo is er een showroom voor vintage meubelen, een glasatelier, een textielrestaurateur, een kinder-sieradenmaker en een poppentheatremaker. Platform57 maakt kunst toegankelijk en zorgt in de openbare ruimtes voor wisselende exposities. Fotograaf Monique van Zeijl groeide op in Zuidwest. 'Het voelt als thuiskomen. In zo'n 'broeiness' stimuleer en motiveer je elkaar en dat levert wellicht extra opdrachten op.'

Op zoek naar bedrijfsruimte? Kom dan eens kijken bij ZUID57 aan de Zuidlaanstraat 57.

Meer informatie?
www.zuid57.nl

‘Rond lunchtijd stroomt het hier vol’

Mustafa Bilinc

Als de magen rond lunchtijd lawaaiig beginnen te knorren, trekt een groot deel van de ambtenaren van het Stads-kantoor aan de Leyweg er op uit. Bij gebrek aan een bedrijfskantine met een uitgebreid assortiment stillen zij de honger ergens anders. Wat betekent dat voor de middenstand rond het Stads-kantoor? Leef Ruim ging op pad en vroeg het drie ondernemers.

Mustafa Bilinc, medewerker Pinar Bakkerij, tegenover het Stads-kantoor

‘Ik ben blij met de komst van het Stads-kantoor. Sinds het open is tel

André Korf

ik meer klanten. Zeker rond lunchtijd is de verkoop van vers belegde broodjes, pizza's en croissants toegenomen.’

André Korf, eigenaar André's Vis en Snacks, naast het Stads-kantoor

‘Wij zitten hier nu vijftien jaar. En sinds afgelopen mei zien we het klantenaantal stijgen. Het is nog geen nummertjes trekken, maar 's middags stroomt het hier vol. We voorzien steeds meer ambtenaren van kibbeling, een lekkerbekje of andere snacks.’

Tarik Tijani

Tarik Tijani, mede-eigenaar Basketbakkerij & Lunchroom Bad Mansour, naast het Stads-kantoor

‘Wij zijn pas drie maanden geopend, dus vergelijkingsmateriaal hebben we niet. Een aantal ambtenaren behoort tot onze vaste klanten. Maar eerlijk gezegd had ik het drukker verwacht. Onze zaak ligt een beetje verscholen achter de kas van Villa Escamp. Daarom stel ik nu flyers op met ons broodjesassortiment. Voor iedereen is het dan een kwestie van broodjes bestellen en ze laten bezorgen.’

ADO Den Haag en corporaties scoren voor inwoners Den Haag

Je favoriete eredivisieclub, ADO Den Haag, gaat zich vanaf nu samen met de woningcorporaties Haag Wonen, Vestia en andere partners inzetten voor een betere leefbaarheid in de stad, waaronder Zuidwest. Dit betekent de officiële start van de stichting ‘ADO Den Haag in de Maatschappij’.

Sport en scholing

De stichting streeft naar jongeren die sporten en respectvol zijn. Om dit te bereiken biedt de stichting jongeren een toekomstperspectief met scholing en werkgelegenheidsprojecten. Ook het bevorderen van de gezondheid van bewoners en mensen bij elkaar brengen zijn punten waar de stichting zich voor inzet.

Netwerk en spelers aangeboden

In diverse projecten biedt Vestia haar faciliteiten en netwerk. En ADO levert een bijdrage door

velden, toegangskarten voor wedstrijden én spelers of speelsters beschikbaar te stellen. ‘Waarom ADO dit doet? We hebben altijd veel steun van de gemeente Den Haag gehad. Met sociaal-maatschappelijke activiteiten kunnen we nu iets terugdoen’, vertelt Dick Vierling, directeur van de voetbalvereniging.

Voorbeeldgedrag

De stichting sluit zoveel mogelijk aan bij activiteiten die de woningcorporaties al organiseren. Zoals Haag Wonen Moves You in Zuidwest voor kinderen. ‘Voorbeeldgedrag is belangrijk. Spelers van ADO Den Haag erbij betrekken heeft een goede invloed op de hele wijk. Mensen zullen elkaar vaker aanspreken en doen meer samen. Daardoor zal er minder overlast of vandalisme zijn. Daar draagt de stichting aan bij’, aldus Aad Bouwhuis, directeur van Vestia Den Haag.

De partners

De partners die samenwerken in de stichting zijn ADO Den Haag, Azivo, gemeente Den Haag, Haag Wonen, Parnassia en Vestia. Zij verbinden zich voor zeker drie jaar aan de stichting. De overige partners, Brink Groep, Caminada Notarissen, N.V. Haagse Milieuservices, Kyocera Mita Nederland, McDonald's locaties Leidschendam, Voorburg, Den Haag Centrum en Scheveningen, Staalbankiers, Van Arkel Incasso en Volkswagen Wittebrug ondersteunen de stichting.

Pandbrigade houdt Zuidwest leefbaar en veilig

Veilig wonen en werken. Dat is belangrijk in een wijk. Daarom controleert de Haagse Pandbrigade actief in Zuidwest. Deze brigade spoort woningen op waar de bewoners overlast veroorzaken en bedrijfspanden die onveilig zijn. Vervolgens maken zij zich sterk om de problemen aan te pakken. Op deze manier blijft Den Haag Zuidwest ook in de toekomst leefbaar en veilig.

Omwonenden die bijvoorbeeld illegale kamer-verhuur of hennepplantages signaleren kunnen dit doorgeven aan de Haagse Pandbrigade. Maar deze speciale brigade doet meer. Zij onderzoekt ook de brandveiligheid van woningen, horeca en bedrijfspanden. Verder gaat zij na of de bewoners van een woning daadwerkelijk staan ingeschreven bij de gemeente. Dit doen zij bijvoorbeeld om uitkeringsfraude op te sporen.

Samenwerking

De Haagse Pandbrigade werkt samen met de politie, Belastingdienst en netwerkbeheerder

Stedin, die verantwoordelijk is voor aanleg, beheer en onderhoud van elektriciteits-aansluitingen. Door met elkaar samen te werken, kunnen zij overtreders zo goed mogelijk aanpakken. Maar zij houden wel oog voor de sociale omstandigheden. Als de medewerkers van de Haagse Pandbrigade misstanden opmerken, bijvoorbeeld een enorm vervuild huis, dan melden zij dit bij Den Haag OpMaat. Op die manier bereikt de gemeente ook bewoners die nog niet bekend zijn met de hulp en ondersteuning die de gemeente biedt.

Overlast melden

Vermoedt u dat er iets mis is aan een woning bij u in de buurt? Meld dit dan bij het Meld-en Steunpunt Woonoverlast. Ga dan naar www.denhaag.nl/woonoverlast en vul het digitale formulier in. Van maandag tot en met vrijdag kunt u tussen 8.00 en 18.00 uur ook bellen met het gemeentelijk ContactCentrum, telefoonnummer 14070 (eventueel anoniem).

ADO-speelster Marelle Worm geeft een voetbalclinic tijdens Haag Wonen Moves You. Foto: Ton Groenenwijk.

De aardwarmtecentrale aan de Leyweg is een opvallend gebouw.

Verantwoorde warmte

In de aardwarmtecentrale aan de Leyweg gebeurt iets moois. De gemeente Den Haag, woningcorporaties Haag Wonen, Staedion en Vestia en energiebedrijven Eneco en E.ON Benelux hebben hier geboord naar warmte uit het grondwater. De boring was succesvol. Het warme water stroomt inmiddels de centrale in. Met dit warme water kunnen straks 4.000 woningen en kantoren verwarmd worden. Dat scheelt jaarlijks 5.000 ton CO₂-uitstoot: 70 procent minder uitstoot dan bij traditionele verwarming. De komende maanden wordt het aardwarmtesysteem volledig getest en het leidingnetwerk in Zuidwest uitgebreid. Aardwarmte Den Haag verwacht de eerste woningen medio 2012 met aardwarmte te verwarmen. De gemeente Den Haag wil in 2040 CO₂-neutraal zijn. Met dit aardwarmteproject wordt een grote stap gemaakt.

www.aardwarmtedenhaag.nl

Het café in ZUID57.

Met een bak popcorn erbij is het genieten in de filmzaal van Theater Dakota.

Gemeente en bewoners Zuidwest!

Onlangs is het nieuwe Stadsdeelplan Escamp 2012-2015 opgesteld. Den Haag Zuidwest maakt deel uit van stadsdeel Escamp. Eén van de pijlers van het plan is dat bewoners zich meer inzetten voor de wijk. Ruby de Boer, projectmanager wijkaanpak Zuidwest, licht toe.

Wat is het Stadsdeelplan Escamp 2012-2015?

'In dit plan staan de voornemens per wijk voor de komende vier jaar. Met andere woorden: wat zijn de prioriteiten waar het stadsdeel Escamp samen met bewoners en partners in de wijk op in gaan zetten?'

Hoe weet de gemeente wat de wensen en behoeften van bewoners zijn?

'Uit een bewonersavond, interviews met en enquêtes onder bewoners en gesprekken met bewonersorganisaties zijn de ambities voor de wijk vastgesteld. Zo weet de gemeente wat er speelt onder de bewoners en wat gerealiseerd moet worden. Bewonersparticipatie staat in het nieuwe plan centraal.'

Waaruit blijkt dat bewonersparticipatie succesvol is?

'Dat blijkt uit de grote hoeveelheid ideeën die bewoners elk jaar indienen. En ook het enthousiasme waarmee bewoners - hun eigen ideeën - tot uitvoer brengen. De winnende ideeën van bewoners zijn in juni tijdens het Escampfestival bekendgemaakt. Inmiddels hebben de bewoners al veel projecten uitgevoerd.'

Kunt u een voorbeeld geven?

'Er is een groot houten speelschip geplaatst in de ecologische zone bij Sportzicht in Bouwlust. En de bewoners zijn zo enthousiast dat zij de omgeving ook netjes willen houden.'

Wat levert bewonersparticipatie op voor Den Haag Zuidwest?

'Het aanleveren van leuke ideeën voor de wijk en de inzet van vrijwilligers is enorm waardevol. Voor de gemeente, voor de bewoners en voor het stadsdeel. Bewonersparticipatie brengt bewoners naar elkaar toe en resulteert in een betere leefbaarheid in de wijk.'

Keurt de gemeenteraad het plan goed, dan is het daarna snel in te zien op de website van de gemeente Den Haag: www.denhaag.nl.

Museum Catering

In ZUID57, het kunst- en cultuurcentrum in Den Haag Zuidwest, zijn bezoekers nu ook verzekerd van culinaire delicatessen. Het bedrijf Museum Catering, dat culinaire mogelijkheden biedt bij verschillende Haagse musea, verzorgt er de catering. Voordat je naar een voorstelling of cursus gaat, kun je een daghap nuttigen in het café. Uiteraard is het café ook geopend voor andere gasten. Eigenaar Louis Paardekooper: 'Voor ons is Zuidwest nog onbekend terrein. Dus we vinden het hartstikke leuk dat we hier de catering mogen verzorgen. We verwelkomen graag iedereen die trek heeft in een hapje en een drankje. Zomers kunnen gasten zelfs terecht op het terras in de zon!'

www.museumcatering.nl

Museum Catering in ZUID57 - Zuidlarenstraat 57 - Voor reserveringen: 070 - 324 25 39

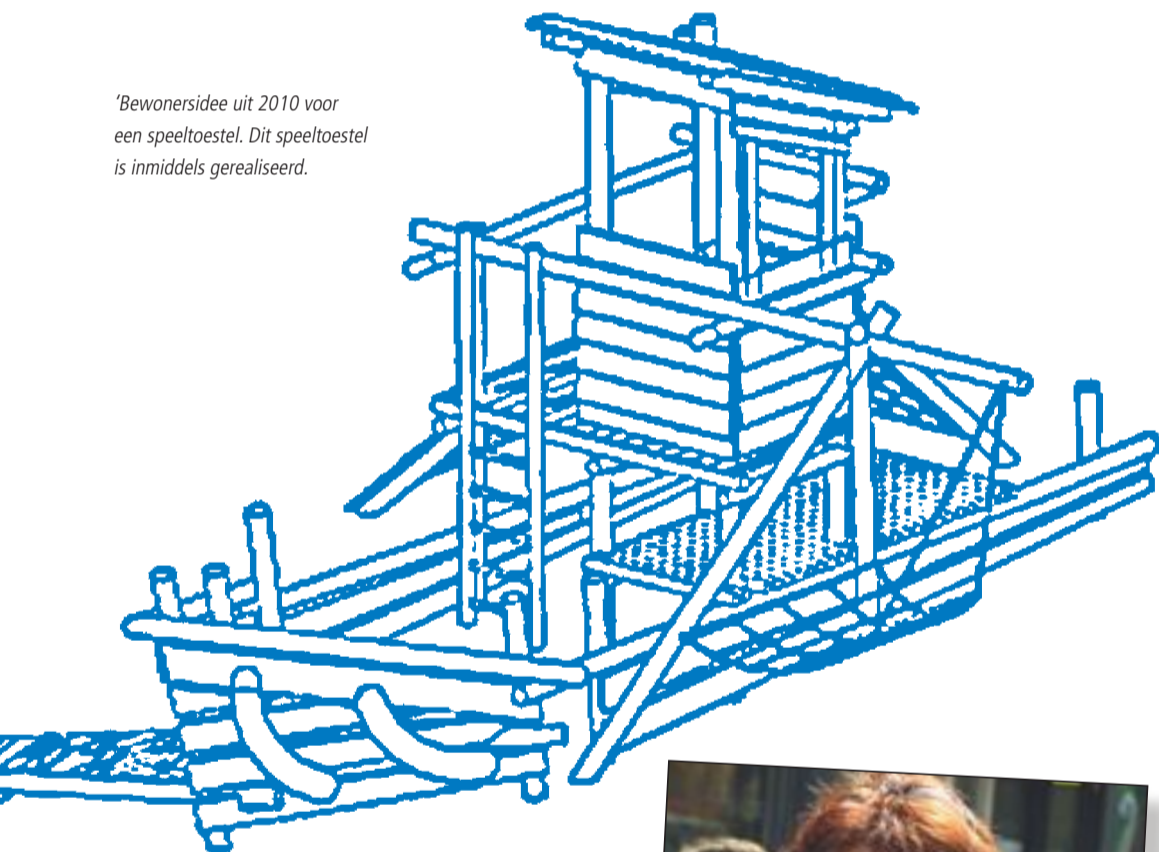
Uitdagend filmaanbod

Filmhuis Den Haag gaat vreemd. Naast de vertrouwde locatie aan het Spui, gaat het filmhuis ook films draaien in Theater Dakota in Escamp. Met veel enthousiasme en support van buurtbewoners is de filmzaal in Escamp tot stand gekomen. Het aanbod is uitdagend en op maat gesneden. Met een bak popcorn erbij is het genieten geblazen van de laatste 'arthouse' films. Mooi, ontroerend, hartverscheurend zijn kenmerkend voor dit type film. De filmzaal biedt plaats aan 63 bezoekers. Daarnaast is de filmzaal ook geschikt voor productpresentaties, trainingen en lezingen voor maximaal 63 personen. Wilt u weten welke film er draait? Bekijk de agenda op:

www.theaterdakota.nl/agenda

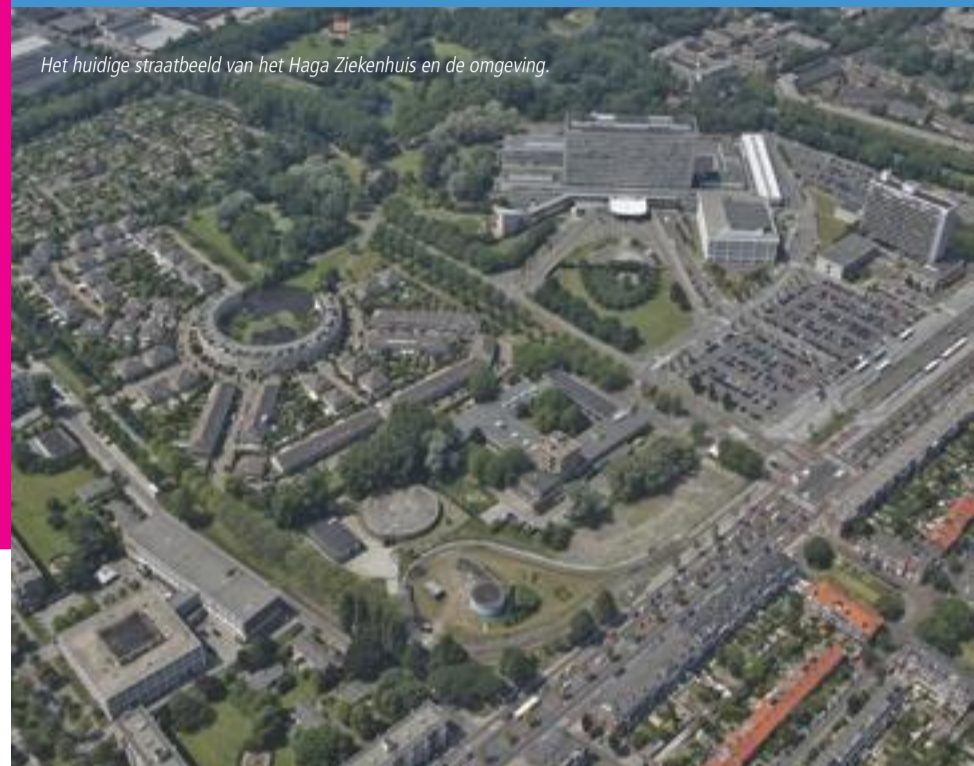
ers samen in de bres voor

'Bewonersidee uit 2010 voor een speeltoestel. Dit speeltoestel is inmiddels gerealiseerd.'

Ruby de Boer.

Het huidige straatbeeld van het Haga Ziekenhuis en de omgeving.

Haga Ziekenhuis

Goed nieuws! De nieuwbouwplannen voor het Haga Ziekenhuis en omgeving gaan definitief door. Zowel het ziekenhuis als de Apotheek Haagse Ziekenhuizen (AHZ) worden uitgebreid. Daarnaast komen er ongeveer 740 woningen, een gezondheidsplein en parkeerplaatsen voor maar liefst 2.100 auto's. Inmiddels is de gemeente gestart met het maken van een nieuw bestemmingsplan. Naar verwachting kunnen in 2013 de eerste bouwactiviteiten starten.

www.denhaag.nl (zoekterm: Leyweg Escamplaan)

Sportcampus Zuiderpark

In 2013 start de bouw van de gloednieuwe Sportcampus Zuiderpark op de plaats van het oude stadion van ADO Den Haag. Het Engelse architectenbureau Faulkner Browns mag de sportcampus ontwerpen. Bij het ontwerp moet de architect rekening houden met het groene karakter van het Zuiderpark. De campus omvat een gebouw met een topsport-, beachsport- en turnhal en maar liefst negen sportvelden. Het biedt ruimte voor topsport, maar is ook de thuisbasis voor de Haagse Academie voor Sportstudies en een deel van de opleiding ROC Mondriaan Sport en Bewegen. Daarnaast vervult de Sportcampus Zuiderpark straks een belangrijke rol voor de wijk. De sportcampus is van ons allemaal. Het wordt dan ook dé plek voor (top)sportevenementen. In 2015 moet de campus klaar zijn.

www.sportcampuszuiderpark.nl

Medialab

De glazen kas naast het Stadskantoor aan de Leyweg is omgedoopt tot Paviljoen Escamp/Medialab. Hier werken Haagse jongeren aan diverse mediaproducties, zoals video, foto, film, radio, tv, internet, magazines en blogs. Zij brengen uiteenlopende onderwerpen onder de aandacht, waaronder sport, cultuur, politiek en economie. Zo verschijnt in januari het tweede Escamp Magazine. Het laatste project was de buurtgerichte mediacampagne 'The best of Escamp'. Bewoners konden hiervoor de beste winkelier uit hun eigen wijk of buurt voordragen. Wie bakt de beste pizza's? Wie lapt het beste de schoenen? Wie geeft de beste service? Benieuwd naar de winnaars? Kijk op: www.escamp.com of kom naar Paviljoen Escamp/Medialab, gevestigd in de glazen kas naast Stadskantoor Leyweg. Op werkdagen geopend van 11.00 tot 17.00 uur. Wees welkom!

www.escamp.com

Nieuws uit het Stadskantoor

Bij het Stadskantoor aan de Leyweg kunnen bewoners van Den Haag Zuidwest terecht voor allerlei gemeentelijke diensten. Maar in de grote ontvangsthal, het Atrium, gebeurt meer!

Het Atrium als ontmoetingsplek

In het Atrium kunnen alle bezoekers straks zien wat er allemaal te beleven is in de wijk. Op dit centrale punt in de wijk komen tentoonstellingen, exposities en bijeenkomsten en vindt u aankondigingen van het culturele programma in het stadsdeel. Het is de bedoeling dat het Stadskantoor uitgroeit tot de huiskamer en de ontmoetingsplek van Escamp.

Kerstbijeenkomst

Op 20 december sluiten we in het Atrium het jaar feestelijk af met een kerstbijeenkomst voor alle professionals en vrijwilligers die zich het afgelopen jaar hebben ingezet voor de wijk. De bijeenkomst is alleen voor genodigden. De stadsdeelorganisatie en het wijkteam Zuidwest proosten graag op de voortzetting van deze prettige samenwerking in 2012. Een kerstkoor zorgt voor sfeervolle achtergrondmuziek. Daarnaast is er voor alle kinderen uit

de wijk vanaf 15.30 uur van alles te doen in de tenten voor het Stadskantoor.

Ondernemersmarkt

Een van de eerste agendapunten van het nieuwe jaar is de ondernemersmarkt Zuidwest op 6 februari 2012. Hier kunnen ondernemers informatie halen, workshops volgen en bovenal kennis maken met andere organisaties uit het stadsdeel.

Stadskantoor Leyweg
Leyweg 813
2545 HA Den Haag
Telefoon: 14 070

Het Stadskantoor aan de Leyweg.

Trots

Column van
Paul Cornelissen (directeur)

Het is een prachtig gezicht als onze theaterzaal zich langzaam vult met enthousiast publiek. Sinds de officiële opening op 4 november heeft Theater Dakota al vele honderden bewoners van Den Haag Zuidwest mogen verwelkomen. Unaniem zeggen zij: 'wat is het mooi geworden!' Daar zijn we trots op.

Hussem Festival

In oktober liep het theater al warm met het Hussem Festival. Samen met onder andere het Koorenhuis en het HagaZiekenhuis organiseerden we een maand lang activiteiten rond Willem Hussem. Want deze Haagse schilder, dichter en beeldhouwer heeft zoveel mooie sporen achtergelaten in ons stadsdeel. Aanleiding voor het festival was de restauratie van zijn grote wandschildering in ZUID57. Zuinig en trots zijn op cultureel erfgoed, dat is onze taak.

Talenten met moed

De voorstelling 'De Moed' was ons openingscadeau voor Escamp. We speelden het acht keer voor een volle zaal. De vijf jonge vrouwen uit Escamp, die nog nooit op het toneel hadden gestaan, speelden de sterren van de hemel. Ook dat hoort bij onze taak: talenten opsporen en hen een podium bieden.

22 Vrijwilligers

We spreken veel bewoners met mooie plannen voor culturele activiteiten in ons theater en onze studio. Daar staan we als theater voor open. Ook zijn al 22 mannen en vrouwen uit de buurt vrijwilliger bij ons. Fantastisch!

Binnenkort nemen we samen met Filmhuis Den Haag ook onze mooie filmzaal in gebruik. Spannend!

Feest

Op 28 januari 2012 is het feest! ZUID57 is dan helemaal klaar en wordt officieel in gebruik genomen. Dat vieren we samen met de bewoners van Den Haag Zuidwest, die trots kunnen zijn op hún nieuwe cultuurcentrum in de Zuidlarenstraat. Ik zie ook u graag tegemoet!

Foto: Gera Nieland.

Niet wit, niet zwart

Kinderen bakken koekjes voor het uitwisselingsproject 'Niet wit, niet zwart'.

Het uitwisselingsproject 'Niet wit, niet zwart', een opknopbeurt van het schoolplein van De Kleine Wereld in Moerwijk en koken voor ouderen in wijkcentrum Eeldepad. Het is een greep uit de kansrijke projecten van de Leef Ruim-campagne 'Er is ruimte voor uw ideeën' die bewoners en de gemeente Den Haag dit jaar hebben gerealiseerd.

Uitwisseling

De winnende ideeën zijn tijdens het Escamp-festival bekendgemaakt. Kort daarop zijn de gemeente en de bewoners ermee aan de slag gegaan. Ruby de Boer, projectmanager wijk-aanpak Zuidwest: 'Niet wit, niet zwart is een uitwisselingsproject tussen leerlingen uit groep 8 van De Krullebaar in Morgenstond en de Duinoordschool in het Statenkwartier. Ook brachten tien leerlingen van 9 tot 12 jaar enkele dagdelen bij elkaar thuis door. Hiermee maakten de kinderen kennis met elkaars culturele achtergrond en leren ze elkaar begrijpen.'

Structureel

'De projecten in het kader van bewonersparticipatie zijn in 2009 van start gegaan. En erg succesvol', vervolgt Ruby de Boer. 'Daarom krijgt de campagne een structurele basis.

Heeft u een idee voor de wijk? Dan kunt u dat indienen bij de gemeente. Voldoet het aan de voorwaarden, dan kan de gemeente subsidie verlenen. Omwonenden van gerealiseerde projecten zijn altijd ontzettend enthousiast. Daarom kijken we als gemeente uit naar nieuwe bewonersinitiatieven.'

Zuidwest: leuker en mooier

Voor het derde jaar op rij was er in 2011 voor Morgenstond, Moerwijk, Vrederust en Bouwlust 100.000 euro per wijk beschikbaar om de wijk leuker en mooier te maken. Onderstaande winnende bewoners-ideeën zijn of worden werkelijkheid:

- In de Rade gaan kunstenaars aan de slag met 'buurtbabbelen'.
- Vrederust is een boekenclub voor kinderen en ouderen rijker.
- Wijkplatform Morgenstond maakt een fotoreportage om de wijk een gezicht te geven.
- De voetbalkooi in de Jan Vosstraat krijgt een opknopbeurt.
- Een seniorenhelpdesk geeft ouderen in Moerwijk computerlessen.
- Op de Anna Bijnslaan helpen jongeren met geveltuinten maken.

Agenda

De komende tijd biedt Theater Dakota weer een gevarieerd programma. Noteer deze voorstellingen alvast in uw agenda:

- 23 en 24 december: De Kerst- en familievoorstelling 'De Notenkraker' van het Kiev Ballet
- 13 januari: Het nieuwe liedjesprogramma 'Ik hou van jou' van Jan Rot
- 17 februari: 'Paul Vlaanderen' het oude hoorspel, maar dan op toneel!

Theater Dakota
Zuidlarenstraat 55-59
www.zuid57.nl
www.theaterdakota.nl

Ontmoet elkaar in Morgenstond!

Kinderen uit Morgenstond hoeven zich tijdens de schoolvakanties geen moment te vervelen. Dankzij de enorme inzet van vele vrijwilligers is het Ontmoetingscentrum Morgenstond aan het Eeldepad een plek in de wijk waar van alles te beleven is.

Zowel kinderen als vrijwilligers kijken terug op een geslaagde herfstvakantie met een kinderbingo, knutselmiddag, pannenkoekenfeest en kinderdisco. Bij hen staat ook het sinterklaasfeest nog vers in het geheugen. Met de kerstvakantie in het vooruitzicht kunnen kinderen zich alvast verheugen op activiteiten zoals kerststukjes maken, oliebollen bakken en knutselen. En wie durft, kan meedoen met de miniplaybackshow. Overigens is de speltheek om de

week op woensdag geopend van 13.30 – 15.30 uur.

Gevarieerd programma

Van kantslossen en naaicursussen tot lessen kunstgeschiedenis en bewegen voor ouderen. Ontmoetingscentrum Morgenstond heeft een gevarieerd programma voor alle wijkbewoners. Zo komen ook de dak- en thuislozen van Clean River bij het Ontmoetingscentrum koffie drinken. In ruil daarvoor maken zij het speelplein schoon.

Ontmoetingscentrum Morgenstond
1e Eeldepad 3a
2541 JG Den Haag

Dansen, knutselen, spelen. Bij Ontmoetingscentrum Morgenstond kan het allemaal.

Corporaties in actie in Den Haag Zuidwest

De vernieuwing van Den Haag Zuidwest gaat door. Naast de gemeente zetten ook de woningcorporaties hun beste beentje voor. Een overzicht.

Haag Wonen

Opknapbeurt voor woningen in Hardenbroekstraat

In de Hardenbroekstraat krijgen 36 woningen een opknapbeurt. In opdracht van Haag Wonen voert aannemersbedrijf Van Lochem de nodige herstelwerkzaamheden uit en schildert de

In opdracht van Haag Wonen voert de aannemer schilderwerkzaamheden uit in de Hardenbroekstraat.

aannemer alle deuren, ramen en kozijnen in een frisse kleur uit de Haag Wonen kleurenwaaier. Daarnaast reinigt en 'hydrofobeert' Van Lochem de gevels. Na behandeling met deze speciale techniek houden de muren minder vocht vast. Ook worden de ramen en deuren voorzien van nieuwe sloten. Daarmee krijgen de woningen het Politiekeurmerk Veilig Wonen (PKVW). Dit keurmerk biedt verschillende voordelen. Allereerst wordt de kans op inbraak verkleind met 90 procent en krijgen bewoners dankzij PKVW korting op hun inboedelverzekering. Eind 2011 zijn de werkzaamheden afgerond.

Bezoek de modelwoning van Erasmuspark
Benieuwd naar de indeling van een van de

eengezinswoningen van Erasmuspark aan de Erasmusweg? Haag Wonen organiseert regelmatig een open huis. De modelwoning aan de Muldersgaarde 18 is dan opengesteld. In Erasmuspark is een ruime variatie aan huur- en koopwoningen beschikbaar. De koopwoningen hebben een oppervlakte variërend van 120 tot 160 m². Meer informatie en exacte openingsdata via Karen Schepman- de Bruijn van Borgdorff Makelaars (0174- 22 50 50).

www.erasmuspark.nl

Staedion

De Stede in een nieuwe jas

Onlangs is Staedion gestart met een fikse opknapbeurt aan de woningen van de Stede in Bouwlust. De corporatie plaatst er nieuwe toiletten, badkamers en keukens. De bewoners kunnen hierbij kiezen uit vier kleurencombinaties. Ook kunnen ze tegen een huurverhoging een cv-installatie laten aanbrengen. Sommige bewoners zijn zo enthousiast dat zij het groot onderhoud aangrijpen om ook het interieur te vernieuwen. Naar verwachting is de ingreep aan de Midden-, Woon- en Kortestede in 2013 afgerond. Nu al nieuwsgierig naar het eindresultaat? Kom gerust een kijkje nemen in de modelwoning aan de Middenstede 310.

Vestia

Verkoop La Ligne III gestart!

Wegens groot verkoopsucces van de woningen La Ligne I en II start nu ook de verkoop van La Ligne III. Op zoek naar een ruime en comfortabele woning voorzien van een compleet ingerichte badkamer en een behaaglijk vloerverwarmingssysteem? Neem contact op met een van de makelaars via www.zuidlarenstraat.nl

Il Vetro: wonen met riant uitzicht

Op de hoek van de Meppelweg en de Dedemsvaartweg zijn de oude flats afgebroken. De grond is nu bouwklaar voor Il Vetro: 168

koop- en huurwoningen en 750 m² kantoor- en praktijkruimte. Bijzonder onderdeel van dit project is een woontoren met 31 koopappartementen. Twee daarvan zijn riante penthouses. De appartementen in de toren hebben een eigen entree, een privéberging en een afgesloten parkeerplaats. Geïnteresseerd? De verkoop van de appartementen start begin volgend jaar.

www.zuidlarenstraat.nl

Quattro: dat wil ik ook!

Gevarieerd wonen aan de Meppelweg. Het kan dankzij het project Quattro. Vestia ontwikkelt hier vier woonblokken met fraaie koopappartementen en maisonnettes. In twee van deze woonblokken komen zes bijzondere eengezinswoningen van maar liefst negen meter breed. De woningen zijn ontworpen door Inbo architecten, bekend van de woningen van het project La Ligne.

www.woneninquattro.nl

Quattro: wonen in fraaie appartementen en maisonnettes.

Il Vetro: koop- en huurwoningen en een imposante woontoren.

Haagse wijkaanpak? Dat doen we samen!

De wijkvernieuwing die sinds 2007 is ingezet, wordt steeds zichtbaarder. Inmiddels zijn er al 2.650 nieuwbouwwoningen in Zuidwest opgeleverd en zijn we een prachtig nieuw Stadskantoor, een nieuwe bibliotheek, Theater Dakota en een filmzaal rijker. De komende jaren gaan we verder op de weg die we zijn ingeslagen.

Tegelijkertijd richten we onze aandacht op het schoonhouden van de wijk en het voorkomen van bijvoorbeeld schooluitval bij kinderen. Daar is uw hulp hard bij nodig. Want dat staat centraal in onze wijkaanpak: we doen het samen met bewoners. Een mooi voorbeeld hiervan is de snoeproules: leerlingen maken de weg van de supermarkt naar de school zelf schoon. Ook kreeg een groot deel van Zuidwest ondergrondse

containers voor restafval. Helaas wordt er zo nu en dan illegaal vuil naast gezet. Bel in dat geval naar 14070, dan haalt de gemeente het op. Blijf dat doen! Want alleen samen kunnen we ervoor zorgen dat de wijk schoon blijft.

Een ander belangrijk onderdeel van onze wijkaanpak is dat we per buurt bekijken wie geen werk heeft en welke stappen gezet moeten worden om ervoor te zorgen dat diegene wel aan de slag kan. Er zijn voor deze mensen veel opties, maar thuis zitten behoort daar niet toe. Waar mogelijk zal de gemeente hierbij een helpende hand bieden.

Waar we ons ook hard voor maken, zijn kinderen die buiten de boot dreigen te vallen. Soms wordt te laat geconstateerd dat het met hen de

verkeerde kant op gaat. En worden signalen die hierop duiden niet voldoende opgepikt. Dit willen we tegengaan door brede buurtscholen op te zetten, waarin de scholen onder meer samenwerken met maatschappelijke organisaties. Waar nodig ondersteunt de brede buurtschool ouders bij de opvoeding en ontwikkeling van hun kind.

Uiteraard is dit een eerste verantwoordelijkheid van ouders en bewoners zelf. Maar, net als dat bewoners een bijdrage verwachten van de gemeente, verwacht de gemeente dat bewoners ook zelf hun beste beentje voorzetten.

Marnix Norder
Wethouder Stadsontwikkeling & Volkshuisvesting

Theater en film in Escamp

Vermakelijke voorstellingen ziet u in Theater Dakota.

Een middagje bioscoop of een avondje theater? Theater Dakota maakt het mogelijk en opende op 4 november zijn deuren in Escamp in ZUID57.

Theater Dakota komt met een gevarieerd aanbod aan toneel, muziek, film, cabaret en dans. Marketingmedewerker Sytze Schalk: 'We zoeken vooral de samenwerking op. Zo biedt Filmhuis Den Haag vanaf januari toegankelijke arthouse films en hebben we regelmatig voorstellingen van Theater aan het Spui, Korzo productiehuis, theater PePijn, Diligentia en Theater De Regentes.'

Dromen en durven

Voorstellingen als Uneven van Lonneke van Leth Producties en ROES van Firma MES met teksten van Hanna Bervoets stonden er al. Binnenkort voegt Theater Dakota voorstel-

lingen van Jan Rot, Rob Kamphues en Frank Groothof aan het rijtje toe. 'Openingsvoorstelling De Moed zorgde in elk geval voor volle zalen. Deze theatervoorstelling ging over dromen en durven en sluit aan bij ons doel: cultuur brengen in Escamp', zegt Schalk. Maar Theater Dakota biedt meer. Zo zijn alle ruimtes te huur voor symposia, bijeenkomsten, personeelsfeesten, lezingen en workshops. Het theater heeft de beschikking over maar liefst acht workshopruimtes.

Programma

Benieuwd naar het gevarieerde programma, de prijsvragen en kortingen van Theater Dakota? Ga dan naar www.theaterdakota.nl. Theater Dakota is ook op Facebook en Twitter te volgen. Als volger ontvang je zelfs regelmatig korting op toegangskaarten.

Prettige feestdagen!

Kerststollen, cadeautjes en sneeuw. De gemeente Den Haag en de woningcorporaties Haag Wonen, Staedion en Vestia Zuid-West wensen u heel fijne feestdagen. En voor 2012 wensen we u veel geluk, gezondheid en een nog sterker en mooier Den Haag Zuidwest!

Agenda activiteiten in Zuidwest

20 december: Kerstbijeenkomst in het Atrium van het Stadskantoor Leyweg 16.00 – 18.00 uur (alleen voor genodigden)

23 en 24 december: Kerst- en familievoorstelling 'De Notenkraker' van het Kiev Ballet in Theater Dakota

13 januari: Het nieuwe liedjesprogramma 'Ik hou van jou' van Jan Rot in Theater Dakota

28 januari: Officiële opening Koorenhuis Escamp

6 februari: Ondernemersbijeenkomst in Stadskantoor Leyweg

17 februari: 'Paul Vlaanderen' het oude hoorspel, maar dan op toneel in Theater Dakota